

Pirkanmaan ilmastotiekartan yhteistyöryhmän / Canemure-alueyhteistyöryhmän kokous

Aika: ti 10.11.2020 klo 13-15.

Paikka: Teams-kokous

Läsnä: Aarnikuru Tanja, Apell Harri, Frey Lisbet, Haataja Peer, Halme Esa, Heiniluoma Jari, Herttuainen Helena, Hyttinen Liisa, Ingelin Soili, Kankaala Kari, Kerkkä Valeria, Kosonen Kati-Jasmin, Lippo Antti, Merikoski Visa, Myllykangas Päivi, Mäkinen Marko, Nygren Ari, Pihlaja Arja, Rajala Mari, Riihimäki Outi, Taru Pilvi, Tiitto Hannele, Virtanen Maria

Yhteenvedo kokouksesta

Pirkanmaan hiilineutraalitiekartta 2030, Liisa Hyttinen

Liisa Hyttinen Pirkanmaan liitosta esitteli Hiilineutraali Pirkanmaa 2030-tiekarttaa ja sitä koskevaa lausuntokierrosta. Tiekartta lähetettiin lausuntokierrokselle 38 taholle, mm. kunnille ja julkisille organisaatioille. Lausuntoja saatiin 19 kpl, yhtenä kaupunkiseudun kuntien yhteinen lausunto. Lausunnot olivat pääasiassa positiivisia ja ne esiteltiin melko yksityiskohtaisesti yhteistyöryhmälle. Lausuntojen pohjalta tehdyt muutokset tiekarttaan myös esiteltiin.

Merikoski Visa: Kiittää hyvästä työstä, hyvin koottu asioita ja osallistettu organisaatioita ja ihmisiä.

Kankaala Kari: 'Erinomaisen mukava tiekartta' avattiin hyvin teemojen kodalla asiaa, asiakokonaisuutta ja tulevaisuuden suuntaa. "Onnistui vallan erinomaisesti".

Haataja Peer: Hyvin koottu tiekartta. Hyvin näkyy myös teollisuusnäkökulma. Teollisuuden näkökulmasta siirtymä vaatii investointeja.

Virtanen Maria: Miten taloyhtiöiden rooli on huomioitu? Kunnillahan olisi hyvä mahdollisuus ohjata pihojen hiilinielujen lisäämiseen, erityisesti kaupunkien keskustoissa.

Liisa: Jonkun verran löytyy kaavoituksen yhteydessä.

Pihlaja Arja: Tiekartassa toimenpiteitä avattiin myös konkretian suuntaan. Lyhyen, keskipitkän ja pidemmän ajan tavoitteisiin. Antoivatko lausunnot aiheita täsmentää toimenpiteitä?

Liisa: Enemmän haluttiin, että lisättäisiin toimenpiteitä, tai yhdistää niitä. Ts. Ei.

Appell Harri: Kiittää työryhmää positiivisesta tunteesta ja yhteisestä tahtotilasta viedä asioita eteenpäin. Kysyy miten työtä voisi vielä edistää? Mainitsee mm. Maankäyttö ja rakennuslain uudistuksen ja siihen kohdistuvan lausuntomahdollisuuden. Keskustelua vielä yhdyskunnan tiivistämisestä ja toisaalta liikkumisesta haja-asutusalueilla. Digitalisaation osittain ratkaisee näitä ongelmia.

Halme Esa: Maakunta on hyvin monipuolinen rakenteeltaan, riippuen siitä valitaanko urbaaneina neliökilometri vai vähiten urbaani neliökilometri. Ratkaisut pitää olla sen takia kohdistettuja ja yksilöllisiä. Siirtymä ei saa lisätä kohtuuttomasti eriarvoisuutta.

Myllykangas Päivi: Kiittää koko tiekartan työryhmää: Liisa Hyttinen, Lisbet Frey, Annu Piesanen, Mäkinen Marko. Soili Ingelin, Ari Nygren ja Mari Rajala ELY-keskuksesta. Kiitos kaikille yhteistyöstä.

Pirkanmaan Ekologinen transiio hanke, Hannele Tiitto

Hannele Tiitto Pirkanmaan liitosta esitteli Pirkanmaan ekologinen transiio- hanketta, sekä Ekothon- tapahtumaa, joka järjestettiin 1-2.10.2020.

Hannele esittelee hanketta ja Ekothon-tapahtumaa videon kautta. Ekologinen transiio hankkeen tavoitteena on toteuttaa Pirkanmaan murros ekologisesti ja sosiaalisesti kestävästi. Tarkoituksena on laajentaa ilmastotyötä huomioimaan myös ihmisten hyvinvointi. Tarkoitus on mobilisoida yhteisöä ja saada kaikki Pirkanmaan toimijat tekemään yhdessä ratkaisuja. Kyse on yritysten, kansalaisyhteiskunnan ja kuntien yhteistyöstä. Pirkanmaan liitto on hankkeessa päätoteuttajana. Osatoteuttajina ovat VTT ja Tampereen Yliopisto. Mukana avustamassa ovat myös Suomen ympäristökeskus, Taiteen ja kulttuurin edistämiskeskus, Itä-Suomen yliopisto ja yli 30 yritystä Pirkanmaalta. Hankkeen rooli on ”luoda maaperää” jotta yritykset pääsevät vauhdittamaan kestävyuden transitiota

Ekothon-tapahtumassa lähestyttiin ekologista transitiota eri teemojen kautta (asuminen, liikenne, ruoka ja työ). Hankkeessa kehitetään myös uusi mittarointityökalu mittaamaan alueen elinvoimaa ja uudistumista. Ekothon-tapahtuma on konsepti, jonka toivottaisiin leviävän myös laajemmalle. Sillä boostataan jo olemassa olevia verkostoja ja kootaan yhteen tekemistä systeemisen muutoksen tueksi. Lokakuun tapahtumaan osallistui yli 70 henkilöä eri organisaatioiden ja alueiden edustajina.

13.11.2020. Ekothon jatkotapahtuma verkossa. Mahdollisuus tutustua tapahtumassa tuotettuihin postereihin:

<https://www.posterpresentations.com/research/groups/ekothon2020/pirkanmaa-ekothon-2020-posters.html>

Esa Halme poistuu kokouksesta, puheenjohtajuus siirtyy Päivi Myllykankaalle.

Työkalu kaavojen ilmastovaikutusten arviointiin, kaavoituksen checklist, Soili Ingelin / Valeria Kerkkä, Pirkanmaan ELY keskus

Valeria kerkkä esittelee ilmastovaikutusten arviointia kaavoituksessa. Syytä huomata, että maankäytössä on ero käsitteiden kannalta. Esim. MRL- vrt. LULUCF-sektorin maankäyttö. Tällä hetkellä työn alla oleva Maankäyttö ja rakennuslaki (=MRL)-uudistus ottaisi entistä paremmin huomioon ilmastonäkökohtia.

Kyseessä on ns. kaavoituksen ’ilmastohöksäutus’. Vaikka lainsäädäntö on aikaisemminkin ottanut huomioon näitä näkökohtia, on työtä vielä jäljellä, että tavoitteet saadaan toteutumaan. Kaavoitukseen liittyviä erinomaisia työkaluja on jo olemassa, mutta huolena on edelleen tavoittavatko ne kaikki toimijat. Myös ulkomaisia työkaluja on käytössä, nämä kuitenkin osittain päällekkäisiä kansallisen lainsäädännön kanssa.

Uusi työkalu tukee suunnittelun alkuvaiheessa, ja sitä voi käyttää uudestaan prosessin kaikissa vaiheissa huomioiden MRL:n muutoksen. Erityisesti ilmastomuutokseen sopeutumisen ja hillinnän näkökohtia on korostettu. Hankkeen rahoitus on tullut YM:ltä. Työssä on käytetty myös konsultteja apuna.

KILVA: Kaavoituksen ilmastovaikutusten arviointi-työkalu: ymparisto.fi/KILVA

Otetaan täysimääräisesti käyttöön MRL:n uudistuksen tarjoamat valtavat mahdollisuudet ilmastokysymysten ratkaisemiseen.

Kankaala Kari: Kiitokset hyvästä työstä. Huomioiko työkalu kuinka paljon liikkumista kyseinen kaavaratkaisu generoi? Erinomainen työkalu.

LIFE17 IPC/FI/000002 LIFE-IP CANEMURE-FINLAND Projekti on saanut rahoitusta Euroopan unionin LIFE-ohjelmasta. Sisältö edustaa ainoastaan CANEMURE-projektin näkemyksiä ja EASME / Komissio ei ole vastuussa projektin sisältämän informaation mahdollisesta käytöstä.

Valeria: Huomioi paremmin sijainnin, mutta liikkumista käsitellään myös alueen suunnittelun näkökulmasta suhteessa esim. joukkoliikenteeseen.

Hyttinen Liisa: Kuinka paljon arvioitte, että työkalun täyttämiseen menee aikaa?

Soili: Noin puolisen tuntia olisi hyvä varata aikaa, jotta voi syventyä asiaan.

Merikoski Visa: Miten puurakentaminen tulee esiin työkalussa? Ja jos liikenne muuttuu hiilineutraaliksi, niin miten tämä muutos on huomioitu työkalussa, mm. suhteessa yhteiskunnan tiivistämiseen.

Valeria: Puurakentaminen näkyy työkalussa. Liikenteen sähköistyminen kokonaisuuden kannalta on mielenkiintoinen ja monimutkainen näkökohta, jota tulee seurata tarkasti.

Soili: Jossain määrin liikenteen sähköistyminen on otettu huomioon, mm. latausinfraan kautta.

Merikoski: Koskeeko tämä yleiskaavaa vai asemakaavaa?

Soili: Koskee enimmäkseen yleiskaavaa. Työkalua voi kuitenkin käyttää jokaisella kaavoituksen tasolla.

Seuraava kokous ja muut huomiot

Seuraava kokous sovitaan Doodle-kyselyn avulla. Alustavana ehdotuksena ajankohdaksi olisi tammikuun loppupuolella.

LIFE17 IPC/FI/000002 LIFE-IP CANEMURE-FINLAND Projekti on saanut rahoitusta Euroopan unionin LIFE-ohjelmasta. Sisältö edustaa ainoastaan CANEMURE-projektin näkemyksiä ja EASME / Komissio ei ole vastuussa projektin sisältämän informaation mahdollisesta käytöstä.